

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Studii Europene
1.3. Departamentul	Studii Europene și Guvernanță
1.4. Domeniul de studii	Relatii internationale si studii europene
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Diplomatie in afaceri

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Managementul inovării și schimbării						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Romana Cramarenco						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. Romana Cramarenco						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare ¹	E	2.7. Regimul disciplinei ²	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2	
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	Din care 3.5. curs	24	Din care 3.6. seminar/ laborator	24	
Distribuția fondului de timp				ore convenționale 5 x 25 = 125		Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						25
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						25
Tutoriat 4 Examinări 6						
Alte activități:.....						
3.7. Total ore studiu individual 80						
3.8. Total ore pe semestru		125				
3.9. Numărul de credite		5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	☐ -
4.2. de competențe	☐ -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	☐ -
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	☐ Prezentarea a cel puțin 50% din temele specifice de seminar

¹ Tipul de evaluare: **E** – examen, **VP** – verificare pe parcurs, **C** – colocviu.

² Regimul disciplinei: **OB** - obligatorie, **OP** - opțională, **F**- facultativă.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1 Identificarea teoriilor, conceptelor, metodelor și instrumentarului necesare proceselor manageriale, în corelație cu mediul organizației C3.4 Evaluarea critic-constructivă a funcționării a sistemului managerial și a subsistemelor sale C5.3 Aplicarea principiilor și metodelor manageriale de bază necesare în procesul decizional pentru organizații de mică complexitate (în ansamblu sau pe o componentă
Competențe Transversale	CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	➤ să analizeze critic componentele inovării, ale diferitelor sisteme de cercetare, dezvoltare, inovare și ale managementului inovării
7.2 Obiective specifice	➤ să identifice și să analizeze critic procesele, mecanismele și strategiile de inovare la nivel de sistem, la nivel organizațional, de grup și la nivel individual să analizeze și să compare diferite tipuri de teorii și abordări în domeniul managementului schimbării și inovării ➤ să utilizeze concepte inter- și transdisciplinar ➤ să elaboreze analize sintetice, critice în domeniu ➤ să elaboreze analize cu privire la rolul inovării în dezvoltarea economică și socială

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Inovare : concepte cheie, delimitări, tipologii	Prelegere interactivă –fiecare curs este susținut pe baza unei prezentări PowerPoint	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp. 7-19
2. Abordări teoretice ale schimbării și inovării (focus pe natura procesuală a acestor fenomene)	Prelegere interactivă Dezbatere	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp.20-26 ***Change Management Best Practices Guide Five (5)
		key factors common to success in managing organisational change , disponibil la: http://www.psc.qld.gov.au/publications/subjectspecific-publications/assets/change-managementbest-practice-guide.pdf

3. Inovare –nivele de analiză: sistem, organizație, grup	Prelegere interactivă, exemplificări	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp.66-85
4. Inovare –nivele de analiză: individ	Prelegere interactivă Studii de caz	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp. 86-121
5. Sistemele CDI și inovarea (I)	Prelegere interactivă	Moraru & Cucuruzan , 2009 – Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp.121-130
6. Sistemele CDI și inovarea (II). Focus România	Prelegere interactivă	Agachi et al, 2006 – Sistemul național de CDI , Ed Academiei Române, pp.17-46 Prisacariu, T. - EVOLUTION OF ROMANIA’S R&D AND INNOVATION SYSTEM , http://cnci.ancs.ro/downloads/a.pdf
7. Inovarea la nivel sectorial – rețele de inovare (inclusiv <i>clustere</i>), regiuni inovative	Prelegere interactivă, exemplificări	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp.131-140 Camelia Moraru, Romana Emilia Cramarenco, 2014 - METHODOLOGICAL DIVERSITY IN THE STUDY OF INNOVATION. THE PLACE AND ROLE OF INNOVATIVE INDUSTRIAL CLUSTERS RESEARCH METHODOLOGY , http://www.rrsa.ro/rjrs/V814.Moraru.pdf
8. Rețele de inovare dezvoltare regionala. Intercondiționări, impact, mecanisme de finanțare	Prelegere interactivă – dezbateri	Roel Rutten, Frans Boekema - Regional social capital: Embeddedness, innovation networks and regional economic development , disponibil la: http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162507001321
9. Inovarea în organizații- organizații inovative, mecanisme de suport, tipuri de inovare	Prelegere interactivă – dezbateri	Moraru & Cucuruzan, 2009 - Abordări organizaționale ale inovării, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene , pp. 27-66
10. Rolul culturii organizaționale în susținerea și dezvoltarea inovării la nivel organizațional (I)	Prelegere dezbateri	Mateescu, 2009 - Cultura organizațională – Aspecte teoretice și metodologice , Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, pp. 12-43
11. Rolul culturii organizaționale în susținerea și dezvoltarea inovării la nivel organizațional (II)	Prelegere dezbateri	Mateescu, 2009 - Cultura organizațională – Aspecte teoretice și metodologice , Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, pp. 83-98

12. Managementul inovării organizaționale (I)	Prelegere – exemplificări	Rânea et al, 2012 - Bazele managementului inovării și transferului tehnologic , pp. 8-25, disponibil la adresa: http://www.cviu.ro/documents/02_CVIU_Curs_Bazele_managementului_ITT.pdf Coffman,2007 - Building the Innovation Culture , in

		Innovation Labs , disponibil la adresa: http://www.innovationtools.com/pdf/Building_the_Innovation_Culture.pdf

Bibliografie obligatorie

1. Moraru, Cucuruzan (2009) – **Abordări organizaționale ale inovării**, Cluj Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene Bibliografie suplimentară
1. Sheehan, J. (2003), *Innovation Systems in Knowledge-based Economy. Insight from the OECD Science, Technology and Industry Outlook 2002*, Knowledge Economic Forum II
2. *** OECD (2005), Oslo Manual. Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data, [www.oecd.org].
3. Van de Ven A.H., Poole S. (2004). *Handbook of Organizational Change and Innovation*, NY: Oxford University Press.

8.2 Seminar/laborator TEME DE ABORDAT (pentru fiecare temă sunt alocate 2 seminarii)	Metode de predare	Observații
1. Dezbateră și analiza conceptelor uzuale din domeniul inovării	Activitate de grup – dezbateră	Clausen H T, <i>Outlining the distinguishing characteristics of an evolutionary theory of innovation</i> , 2009, TIK Series, http://ideas.repec.org/s/tik/inowpp.html , p.32 Casper S., van Waarden F., <i>Innovation and Institutions – A multidisciplinary Review of the Study of Innovation Systems</i> , Elgar, 2005, p.113-152 Nelson, R. R. și Winter, S.G. (1977), <i>In Search of a Useful Theory of Innovation</i> , Research Policy, 6(1), pp. 36-76.
2. Analiza teoriilor cu privire la schimbare și inovare. Studii de caz.	Prezentare studii de caz	Sternberg, R. J., Pretz J.E. și Kaufman J.C. (2003), <i>Types of Innovations</i> , în L.V. Shavinina, <i>The International Handbook on Innovation</i> , Elsevier Science, 2003 PMI, 2014 - <i>Enabling organisational change. Through Strategic Initiatives</i> , https://www.pmi.org/~media/PDF/Knowledge%20Center/UK/organizational-change-management-uk.ashx
3. Sisteme de inovare – sistemul național de cercetare – dezvoltare inovare – proceduri de	Activitate de grup – prezentare a unui sistem CDI european la alegere	Nelson R., Fagerberg J., Mowery D., <i>The Oxford Handbook of Innovation</i> , Oxford University Press, 2004, p.180-348 Agachi et al - SISTEME NAȚIONALE DE CDI, Ed Academiei Române, pp.17-46 <i>Global Innovation Scoreboard 2015</i> – analize la nivel de sisteme naționale

analiză și evaluare		
4. Diferențe cu privire la inovare specifice sectoarelor de activitate. Implicații pentru managementul inovării – Aplicații practice și studii de caz	Activitate de grup – Prezentare a comparativ a a fenomenul ui de inovare in doua sectoare diferite	Warfield A., <i>A Pragmatic Approach to Encouraging ICT Innovation in Canada</i>, Canada Research Chair in Computer Systems and Security, http://www.ic.gc.ca/eic/site/028.nsf/eng/00466.html ICT, INNOVATION, AND ECONOMIC GROWTH IN TRANSITION ECONOMIES, <i>A Multi-country Study of Poland, Russia, and the Baltic Countries</i>, 2007, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. www.worldbank.org
5. Tipologii de organizații inovative. Conceptul de capacitate organizațională de inovare. Strategii și metodologii de evaluare a potențialului inovativ al unei organizații	Activitate de grup – debate	Thomas Hempell, George van Leeuwen and Henry van der Wiel, Discussion Paper No. 04-06 <i>ICT, Innovation and Business Performance in Services: Evidence for Germany and the Netherlands</i> ftp://ftp.zew.de/pub/zew-docs/dp/dp0406.pdf
7. Studii de caz – Bune practici în domeniul inovării la nivel european, național și instituțional Analiza metodologiei GLOBAL INNOVATION SCOREBOARD Analiza raportului CE <i>Research and Innovation</i>	Activitate de grup – prezentare studii de caz	John P. Riederer - <i>Innovation Management – An Overview and some Best Practices</i> University of Wisconsin - Eau Claire Melanie Baier Universität Paderborn, C-LAB Gernot Graefe Siemens Business Services GmbH & Co. OHG, C-LAB, http://www.clab.de/fileadmin/user_upload/Ueber_Uns/Services_Downloads/C-LAB_Reports/2005/C-LAB-TR-2005-3_Innovation_Management_new.pdf CE – <i>Research and Innovation</i>, http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/en/research_en.pdf Fagerberg J., EUROPE AT THE CROSSROADS: THE CHALLENGE FROM INNOVATION-BASED GROWTH, Centre for Technology, Innovation and Culture, University of Oslo, ERC/METU INTERNATIONAL CONFERENCE IN ECONOMICS IV, September 13-16, 2000, Ankara, Turkey GLOBAL INNOVATION SCOREBOARD, 2015 - https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/re

Bibliografie

Clausen H T, *Outlining the distinguishing characteristics of an evolutionary theory of innovation*, 2009, TIK Series, <http://ideas.repec.org/s/tik/inowpp.html>, p.32

Casper S., van Waarden F., *Innovation and Institutions – A multidisciplinary Review of the Study of Innovation Systems*, Elgar, 2005, p.113-152

Nelson, R. R. și Winter, S.G. (1977), *In Search of a Useful Theory of Innovation*, Research Policy, 6(1), pp. 36-76.

Sternberg, R. J., Pretz J.E. și Kaufman J.C. (2003), Types of Innovations, în L.V. Shavinina, *The International Handbook on Innovation*, Elsevier Science, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Pe parcursul pregătirii studenților, se vor forma competențe de analiză a proceselor de inovare, cu atenție deosebită, acelor care au loc în organizații. Mai mult, viitorii angajați vor deprinde competențe specifice de management al inovării, pe care le vor putea valorifica în organizațiile orientate spre inovare.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea și aplicarea conținuturilor predate	<i>Evaluarea finală</i> – evaluarea individuală a cunoștințelor acumulate Nota curs – nota verificare la sfârșitul semestrului în examen oral	70%
10.5 Seminar	Evaluarea competențelor de muncă individuală și în echipă	1.evaluare în activitățile interactive sau de grup (teme de realizat în echipe) 2. evaluare individuală (realizarea unei analize diagnostic pentru o organizație inovativă)	30%
<i>Ex officio</i> : 1 point			
10.6 Standard minim de performanță			

Pentru nota 5: Participarea la minimum 50% din seminarii Răspuns la minimum o întrebare din examenul oral	Pentru nota 10: Participarea activă la seminarii Răspunsuri complete la întrebări în examenul oral

Data completării: Semnătura titularului de curs: Semnătura titularului de seminar:

Data avizării în catedră

.....

Semnătura Șefului de departament/ catedră

.....